

Landbrukskontoret i Lillehammerregionen
Vestringsvegen 8
2651 ØSTRE-GAUSDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Julie Slettetveit, 62 55 12 50

Tillatelse til skadefelling av en ulv i deler Øyer og Ringebu kommuner - 2023

Remi Rundsveen Eriksen ved landbrukskontoret i Lillehammer-regionen tok kontakt på Statsforvalterens vakttelefon den 13. september klokka 19:45. med opplysninger om at det var dokumentert en ulv på viltkamera ved Glomstad i Øyer kommune. Det ble fremmet en muntlig søknad om tillatelse til skadefelling av ulv. Søknaden ble senere bekreftet skriftlig i brev fra Landbrukskontoret for Lillehammer-regionen. Statens naturoppsyn (SNO) har dokumentert observasjonen og Statsforvalteren ga muntlig skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Øyer og Ringebu kommuner samme dag, formidlet på telefon til fellingsleder i Øyer kommune kl. 21:10. Dette brevet er en skriftliggjøring av vedtaket.

Vedtaket:

Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) ulv i tidsrommet 12.09.2023 kl. 21:10 til 19.09.2023 kl. 12:00, innenfor de vilkår som går frem av dette brevet.

Fellingstillatelsen gis til Øyer kommune, som får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Fellingsområdet er avgrenset slik:

Øyer og Ringebu kommuner øst for Lågen.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 9. Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra brevet er gjort kjent.

Bakgrunn for søknaden

På ettermiddagen/kvelden 12. september ble det observert ulv på et viltkameratbilde ved Glomstad i Øyer kommune. SNO har vurdert bildene og har registrert bildedokumentasjonen til «antatt» ulv. Det er ikke registrert skadde dyr.

Landbrukskontoret i Lillehammerregionen opplyser i søknaden at nedsankingen av sau er godt i gang, men at det fortsatt befinner seg en god del sau i området både på innmark og utmark. Det har tidligere vært store tap av sau forårsaket av ulv i dette området.

Lovgrunnlaget

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i [naturmangfoldloven § 18](#) første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. forskriften [§ 8](#), eller Miljødirektoratet, jf. [§ 13](#).

I vurderingen skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 andre ledd bokstav a til d

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren skal vektlegge føringene i regional forvaltningsplan. Samtidig legger Stortingets rovviltforlik fra 2011 føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Felling kan bare gjennomføres hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

I perioden 1. juni 2023 til 15. februar 2024 er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Statsforvalteren. Rovviltnemnda i region 3 vedtok den 4. mai en kvote for betinget skadefelling av ulv på inntil 6 dyr. Det er så langt ikke felt noen dyr som belaster denne kvoten.

Statsforvalterens vurdering

Områdets betydning som beitemark

Området hvor ulven er observert, er innenfor beiteprioritert område jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 3/ Oppland. Det slippes et stort antall sau på utmarksbeite i dette området og i tilgrensende beiteområder. Statsforvalteren anser at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang og potensialet for fremtidige skader

I henhold til kommentarene i rovviltforskriften er situasjoner hvor det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette i kjernen av bestemmelsen. Hvor det har skjedd skade i det aktuelle området for lengre tid tilbake, typisk sist beitesesong, vil det også være hjemmel til å fatte vedtak om felling forutsatt at øvrige omstendigheter åpner for dette. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

Det er så langt ikke dokumentert skader på beitedyr i området. Ulven ble observert i et område hvor det fortsatt er igjen dyr på utmarksbeite i tillegg til at de går mye dyr på innmark i dette området.

Statsforvalteren anser at det er et potensial for skader i nær fremtid dersom ulven fortsatt skal oppholde seg her. Tidligere erfaringer som er gjort er at ulv som slår seg til i dette området kan forårsake store skader. Statsforvalteren anser at potensialet for fremtidige skader er stort dersom ulven fortsetter å oppholde seg i området fremover, men siden beitesesongen er på hell vil det være naturlig at ha noe begrenset varighet på en skadefellingstillatelse.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det er startet nedsanking av beitedyrene og ettersanking pågår. Det er gitt opplysninger om at det fortsatt er igjen noen dyr på utmarksbeite. Det er bedt om at innsanking av dyr intensiveres for å redusere skadepotensiale, men det vil være krevende å få full oversikt i fjellområdene på så kort tid.

Hensynet til bestandens overlevelse

Den felles skandinaviske ulvebestanden er for sesongen 2022-2023 beregnet til å bestå av cirka 510 individer. Det er en økning på 30 individer fra forrige vinter. Resultater viser at det i registreringssesongen 2022-2023 (perioden 1. oktober-31. mars) er dokumentert totalt 89-92 ulver med enten helnorsk tilhold eller med tilhold på begge sider av riksgrensen mot Sverige, noe som er en betydelig nedgang siden foregående år. Av disse er det i løpet av registreringssesongen en kjent avgang på 26 ulver. Halvparten av disse ble felt i Norge. Etter registreringssesongens avslutning (30.4.2023) er det en kjent avgang på seks ulver i Norge. Det er dokumentert tre sikre valpekull i helnorske revir og seks valpekull i grenserevir i 2022. Bestanden er dermed på bestandsmålet.

Statsforvalteren viser til at Rovviltnemnda i region 3 har fastsatt en kvote for betinget skadefelling av ulv på 6 dyr. Kvoten gjelder i perioden 1. juni 2023 til 15. februar 2024. Ved fastsettelse av kvoten har rovviltnemndene vurdert eventuelt uttak opp mot bestandens tåleevne.

Av den vedtatte kvoten på 6 dyr er det så langt ikke felt noen dyr.

Den aktuelle ulven må antas å være et streifindivid og oppholder seg utenfor ulvesonen. Felling av en ulv i dette området vil ha liten innvirkning på muligheten for å nå bestandsmålet, og Statsforvalteren anser at det ikke vil true bestandens overlevelse. Det er ikke kjent forekomst av genetisk viktige individer i området.

Naturmangfoldloven § 8 - 12

Vedtaket baserer seg på siste tilgjengelige kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge, jf. nml. § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til bestandsrapporter publisert på nettsidene til Rovdata, som har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Statsforvalteren anser at føre-var prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt. Det aktuelle fellingsområdet for tillatelsen er utenfor ulvesonen, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Det foreligger ikke opplysninger om at det forekommer genetisk verdifulle individer av ulv i området. Dersom individet likevel viser seg å være av stor genetisk verdi for den Sør-Skandinaviske ulvebestanden, må det gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant her.

Konklusjon

Statsforvalteren anser at vilkårene for å gi skadefellingstillatelse på en ulv i det aktuelle området er oppfylt. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven. Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) ulv innenfor de vilkårene som går frem nedenfor.

Etter instruks fra Miljødirektoratet av 21. mai 2018, skal Statsforvalteren ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Statsforvalteren har bedt om at fellingslaget samler inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel hår, avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikret dette materialet slik at det kan sendes inn til genetisk analyse. SNO samler også inn prøver til DNA analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid.

Det gis tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under fellingsforsøket. Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Statsforvalteren viser til at det er satt spesielle vilkår ved bruk av løs på drevet halsende hund for å redusere faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned etter fellingsforsøket rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder felling av én (1) ulv i tidsrommet 12.09.2023 kl. 21:10 til 19.09.2023 kl. 12:00.
2. Fellingsområdet er avgrenset slik: Øyer og Ringebu kommuner øst for Lågen.
3. Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.
4. **Øyer kommune** er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Kun personer oppnevnt på det kommunale fellingslaget kan delta på fellingsforsøket. Liste over deltakere skal være oversendt Statsforvalteren. Statsforvalteren skal ha skriftlig beskjed om eventuelle endringer på listen.
5. Skadefellingsforsøket skal rettes mot den aktuelle ulven tillatelsen gjelder for. Innsatsen bør styres mot områder hvor ulven er observert og der det eventuelt oppstår tap.
6. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere – må oppfylle kravene til, og inneha lisens, jf. forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, § 13. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
7. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
8. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 60 000** for godtgjøring. I tillegg gis det tilsagn om **inntil kr 15 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom spesielle omstendigheter gjør at felling ikke kan

gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

9. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.30) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf. §§ 15 og 16.
12. Felling eller skudd mot ulv skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og Politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rowiltforskriften § 17. Skuddplass skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
13. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
14. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket:
 - Hunden(e) skal ha GPS-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
 - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
 - Kommunen/ verneområdestyret må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
 - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av GPS-logg fra hundepiler.
15. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket:
 - Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
 - Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
 - Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

16. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Elektronisk rapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.
17. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er kunngjort, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Julie Slettetveit
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Mattilsynet

Statens Naturoppsyn

Innlandet politidistrikt

Postboks 383

Postboks 5672 Sluppen

Postboks 355

2381

7485

2303

BRUMUNDDAL

TRONDHEIM

HAMAR